

SAMBAND ÍSLENSKRA SVEITARFÉLAGA

Umhverfis- og auðlindaráðuneytið
b.t. skrifstofu umhverfis og skipulags
Skuggasundi 1
150 Reykjavík

Reykjavík 14. nóvember 2019

1911077SA VÓHS
Málalykill: 00.64

**Efni: Umsögn um drög að breytingu á reglugerð um mat á umhverfisáhrifum
og reglugerð um framkvæmdaleyfi, mál nr. 276/2019**

Umhverfis- og auðlindaráðuneytið hefur birt á samráðsgátt stjórnvalda til umsagnar breytingu á reglugerð um mat á umhverfisáhrifum og reglugerð um framkvæmdaleyfi.

Um reglugerðirnar

Breytingarnar eru tilkomnar vegna innleiðingar á tilskipun Evrópusambandsins nr. 2014/52/ESB frá 16. apríl 2014 um mat á áhrifum sem tilteknar framkvæmdir á vegum hins opinbera eða einkaaðila kunna að hafa á umhverfið. Tilskipunin var innleidd að hluta í íslenskan rétt með breytingu á lögum um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000 sem samþykkt voru sem lög frá Alþingi vorið 2019 með lögum nr. 96/2019.¹

Breytingunum er ætlað að aðlaga kröfur reglugerðanna að teknu tilliti til tilskipunarinnar. Einnig er með breytingunum verið að lögfesta tvo viðauka tilskipunarinnar, II. viðauka A og IV. viðauka, er fjalla um þær upplýsingar sem framkvæmdaraðili leggur fram með tilkynningu um framkvæmd til ákvörðunar matsskyldu og þeirra upplýsinga sem fram eiga að koma í frummatsskýrslu framkvæmdaraðila.

Það er álit Sambands íslenskra sveitarfélaga og SA að fyrirbyggjandi tillögur í reglugerðardrögum fela í sér íþyngjandi breytingar fyrir bæði framkvæmdaraðila og leyfisveitendur og því munu sambandið og samtökin skila sameiginlegri umsögn um málið. Jafnframt leggja sambandið og samtökin til að efnislegum breytingum á reglugerðunum verði vísað til starfshóps umhverfis- og auðlindaráðherra sem hefur það hlutverk að endurskoða í heild sinni lög nr. 106/2000 um mat á umhverfisáhrifum.

Athugasemdir Sambands íslenskra sveitarfélaga og Samtaka atvinnulífsins

Um 30. gr. reglugerðar um mat á umhverfisáhrifum

Umsagnaraðilar gera athugasemd við fyrirhugaða breytingu á 30. gr. reglugerðar um mat á umhverfisáhrifum og 10. gr. reglugerðar um framkvæmdaleyfi þar sem fjallað er um útgáfu leyfis til framkvæmda sem falla undir lög um mat á umhverfisáhrifum.

¹ Sjá <https://www.althingi.is/altext/stjt/2019.096.html>

Í lögnum segir um leyfisveitingu skv. 13. gr.:

■ [13. gr.]¹⁾ *Leyfi til framkvæmda.*

□ [Óheimilt er að gefa út leyfi til framkvæmdar skv. 5. eða 6. gr. fyrr en álit Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum liggur fyrir eða ákvörðun um að framkvæmd skv. 6. gr. sé ekki matsskyld. [Ber leyfisveitanda að tilkynna Skipulagsstofnun um útgáfu leyfa samkvæmt skipulagslögum og lögum um mannvirki vegna framkvæmda er falla undir lög þessi.]²⁾

□ [Við ákvörðun um útgáfu leyfis til framkvæmdar samkvæmt flokki A skal leyfisveitandi kynna sér matsskýrslu framkvæmdaraðila um framkvæmdina og leggja álit Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum hennar til grundvallar.

□ Leyfisveitandi skal taka saman greinargerð um afgreiðslu leyfis þar sem gerð er grein fyrir samræmi milli leyfis og niðurstöðu álits Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum og rökstyðja sérstaklega ef í leyfinu er vikið frá niðurstöðu álitsins. Leyfisveitandi skal í greinargerðinni einnig taka afstöðu til tengdra leyfisveitinga þegar tilefni er til ef um það er fjallað í álit Skipulagsstofnunar.

□ Leyfisveitandi skal birta opinberlega með auglýsingu ákvörðun sína um útgáfu leyfis innan tveggja vikna frá afgreiðslu þess. Í auglýsingunni skal tilgreina hvar greinargerð um afgreiðslu leyfis er aðgengileg og tilgreina um kæruehimild og kærufrest þegar það á við.]³⁾

□ [Við útgáfu leyfis til framkvæmdar sem fellur í flokk B og flokk C þar sem liggur fyrir ákvörðun um að framkvæmdin skuli ekki háð mati á umhverfisáhrifum skal leyfisveitandi kynna sér tilkynningu framkvæmdaraðila og ákvörðunina um matsskyldu og kanna hvort framkvæmdin sé í samræmi við tilkynnta framkvæmd. Ef fyrir liggur ákvörðun um að framkvæmd skuli háð mati á umhverfisáhrifum fer um málsmeðferð skv. 2. mgr.]²⁾

Í reglugerðardrögum um mat á umhverfisáhrifum er ætlunin að orða ákvæði um leyfisveitinguna með svohljóðandi hætti í 2. mgr. 30. gr.:

Við ákvörðun um útgáfu leyfis til framkvæmdar skv. flokki A í 1. viðauka skal leyfisveitandi kynna sér matsskýrslu framkvæmdaraðila um framkvæmdina og leggja álit Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum hennar til grundvallar. Í ákvörðun um leyfi skulu sett fram öll skilyrði Skipulagsstofnunar sem fram koma í álitinu er varða umhverfið, fyrirhugaðar mótvægisáðgerðir, og ef við á, skilyrði um vöktun.

Að álit sambandsins og SA gengur undirstrikaði textinn í tillögunni lengra en lögin mæla fyrir um og er því lagt til að sá hluti greinarinnar verði felldur brott eða verði samsvarandi orðalagi ákvæðis 13. gr. í lögnum.

Fyrir lagabreytinguna í vor, var í 13. gr. fjallað um leyfi vegna matsskyldra framkvæmda í flokki A, þar sem kveðið var á um að leyfisveitandi skuli kynna sér matsskýrslu framkvæmdaraðila um framkvæmdina og taka rökstudda afstöðu til álits Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum hennar. Ákvæðinu var breytt með breytingarlögum nr. 96/2019 þannig að við ákvörðun um útgáfu leyfis til framkvæmdar samkvæmt flokki A skal leyfisveitandi kynna sér matsskýrslu framkvæmdaraðila um framkvæmdina og leggja álit Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum hennar til grundvallar. Leyfisveitanda ber þá að taka saman

greinargerð um afgreiðslu leyfis þar sem gerð er grein fyrir samræmi milli leyfis og niðurstöðu álits Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum og rökstyðja sérstaklega ef í leyfinu er vikið frá niðurstöðu álitsins. Leyfisveitandi skal í greinargerðinni einnig taka afstöðu til tengdra leyfisveitinga þegar tilefni er til ef um það er fjalla í áliti Skipulagsstofnunar.

Við skoðun á skýringum við 3. gr. frumvarps sem varð að lögum nr. 96/2019 virðist fátt um skýringar eða hvað sé átt við með þessu orðalagi. Hins vegar voru nefndarmenn í starfshópi þeim sem vann drög að frumvarpi er varð að lögum nr. 96/2019, á einu máli um að breytingar á orðalagi ákvæðis 13. gr áttu ekki að fela í sér grundvallarbreytingu frá því að „taka rökstudda afstöðu til.“ Markmiðið var öllu heldur að fylgja betur texta tilskipunarinnar, þrátt fyrir að ákvæðið væri talið uppfylla ákvæði tilskipunarinnar frá 2011, óbreytt.

Með lögum nr. 96/2019 var því ekki gerð grundvallarbreyting á þessu. Í breyttri 2. mgr. 13. gr. er einungis mælt fyrir um að leyfisveitandi skuli leggja álit Skipulagsstofnunar til grundvallar ákvörðun um leyfi og samkvæmt nýrri 3. mgr. skal hann rökstyðja sérstaklega ef í leyfinu er vikið frá niðurstöðu álitsins. Ljóst er að hér er gert ráð fyrir að álit Skipulagsstofnunar hafi ekki bindandi áhrif. Þetta er mikilvægt atriði sem ber að hafa í huga þegar texti reglugerðarinnar er skoðuð.

Um 10. gr. reglugerðar um framkvæmdaleyfi

Í tillögu að reglugerð um framkvæmdaleyfi er að finna sambærilegt ákvæði í 10. gr. svohljóðandi:

Við umfjöllun um umsókn um framkvæmdaleyfi vegna framkvæmdar sem tilkynnt er til ákvörðunar um matsskyldu og Skipulagsstofnun hefur tekið ákvörðun um að sé ekki matsskyld, skal leyfisveitandi kynna sér tilkynningu og önnur gögn sem framkvæmdaaðili lagði fram til Skipulagsstofnunar. Tryggja skal að fullt samræmi sé á milli lýsingar á framkvæmd í þeim gögnum sem Skipulagsstofnun byggði niðurstöðu sína á og umsóknar um framkvæmdaleyfið, ásamt þeim gögnum sem lögð eru fram með henni.

Leyfisveitandi getur bundið framkvæmdaleyfi skilyrðum og skulu þau koma fram í framkvæmdaleyfi. Framkvæmdaleyfi skal þó ávallt bundið þeim skilyrðum Skipulagsstofnunar er fram koma í áliti um mat á umhverfisáhrifum framkvæmdarinnar er varða umhverfið, fyrirhugaðar mótvægisáðgerðir og, ef við á, skilyrði um vöktun.

Að áliti sambandsins og SA gengur undirstrikaði textinn í tillögunni umtalsvert lengra en lögin mæla fyrir um og er því lagt til að sá hluti greinarinnar verði felldur brott. Verði fallist á þá breytingu er að sjálfsögðu hafið yfir allan vafa að leyfisveitanda ber skylda til að fara að ákvæði 13. gr. laga um mat á umhverfisáhrifum.

Lokaorð

Umsagnaraðilar telja æskilegt að umhverfis- og auðlindaráðuneytið geri starfshópi ráðherra sem vinnur að heildarendurskoðun laga um mat á umhverfisáhrifum grein fyrir efnislegum breytingum sem ætlunin er að gera með reglugerðarbreytingunum

og sérstaklega ef um er að ræða aðrar breytingar en hér er fjallað um og geta orkað tvímælis og ekki til þess fallnar að endurspegla þá innleiðingu sem fór fram með samþykkt breytingalaganna sl. vor.

Þrátt fyrir að með breytingunum sé ætlunin að aðlagja kröfur reglugerðanna að teknu tilliti til tilskipunarinnar þarf að gæta þess að breytingarnar séu einungis þess vegna en að aðrar breytingar bíði þess að starfshópur um heildarendurskoðun laga um mat á umhverfisáhrifum skili niðurstöðum.

Virðingarfyllst,

f.h. Sambands íslenskra sveitarfélaga

Guðjón Bragason, sviðsstjóri

f.h. Samtaka atvinnulífsins

Pétur Reimarsson, verkfræðingur